

FUGA PRO ČTYŘI TĚLA, EMPATII, IRONII A LÁSKU

Sotva usedneme, takřka prázdnou, neutrální scénu, připomínající baletní zkušebnu, zaplní kvarteto čtyř těl a v ohromujícím tempu komponuje před námi důmyslnou polyfonii gagů, metafor a prostorových básní. Všichni čtyři aktéři jsou skvěle pohybově i mimicky vybaveni, jejich mimické etudy a klauniády se odehrávají převážně vleže, vsedě či vkleče, všichni se zatím drží důsledně při zemi (jejich humor je ovšem všechno jiné než přízemní), protože pokud se takto celým tělem drží země, nakažlivá radost i svoboda jejich pohybu je nekonečná. Pouze v rohu stojící prázdné vozíčkářské křeslo - na němž se později odehraje úžasný, takřka krasobruslařsky ladný duet - připomíná, že nejsme na standardním baletním představení, nýbrž že sledujeme úvodní sekvenci inscenace **Simulante Bande** baletní skupiny VerTeDance, v níž vystupují dva profesionální tanečníci (Helena Arenbergová a Petr Opavský) se dvěma fyzicky handicapovanými dívkami (Zuzana Pitterová a Alena Jančíková). V úvodních evolucích ale opravdu nepoznáte, kdo je kdo. Přehrada „my“ a „oni“ - často jen uměle, pouze našimi předsudky vytvářená, náhle zázračně mizí. Četl jsem spousty více či méně učených pojednání o integraci fyzicky handicapovaných občanů do „normální“ společnosti, a většina se vyznačovala oblíbeným postojem zvaným jetřebismus (*Je třeba přistupovat k handicapovaným jako k normálním zdravým lidem, je třeba zrušit přehradu „my“ a „oni“ atd.*). Jetřebismus hlásá kýžený stav, aniž po vás něco chce, a aniž v nejmenším naznačí, jak k němu dospět. A najednou vidím na jevišti čtveřici aktérů, kteří ušlechtilé zásady nádherným způsobem, alespoň na divadle, uvedli v život. Po inscenacích *Kolik váží Vaše touha?* (2011) či *Transforma* (2010) tu choreografky Veronika Kotlíková a Tereza Ondrová pokračují v impozantním průzkumu možností i limitů lidského (převážně ženského) těla, který je de facto průzkumem limitů lidské svobody. To, jak se v *Simulantech* (ve zdejších končinách by

ovšem bylo přesnější označení Die Simulantenbande) oba světy v úvodních evolucích propojí, jak nepoznáte profesionály od „amatérů“, bere dech. Teprve při pokusech obelstít zemskou (i erotickou) přitažlivost chůzí a při následném rozehrávání vztahů na ose přitažlivost, empatie, láska, apatie se obě dvojice vyhraňují. Na ostré špici trojhranu opravdové, palčivé vnitřní touhy, přesně odpozorovaných grifů profesionálek lásky a jemné (auto)parodie obého, odvážně balancuje erotická etuda „handicapované“ Zuzany. Nezapomenutelná je sekvence obkročmo sedící vozičkářky Aleny, zpoza níž vykouknou zdravé nohy tanečnice: způsob, jak s cizíma nohama zachází, má úroveň slavných chapliniád (vozičkářka mluví k vlastním končetinám neutrálně jako k „tomu“ – polož „to“ tam a tam atd.). Na němou filmovou grotesku, tentokrát třeba na Bustera Keatona, si zase vzpomeneme při fascinujícím tanci Zuzany s Petrem, který, zaujat „zdravou“ Helenou, tančí i objímá se s novou partnerkou i se zapomenutou Zuzanou na břiše. Táž věčná Zuzana odmítne v závěru lacinou snahu o sblížení. Celé představení výborně rytmizuje a kontrapunkticky dotváří živě vytvářená multižánrová hudba skupiny Dva (spoluvytvářeli už představení Emigrantes, 2010). Vše drží pohromadě smutný, ale nesentimentální humor a ironie, shazující falešný soucit a pokrytectví zdravých i sklony k uzurpátorství a citovému vydírání těch druhých. Pokud jste to nestihli v Praze ani v Plzni, máte ještě v Arše možnost 30. září, 19. a 20. října, 16. listopadu a 10. a 11. prosince.

Archa Praha - VerTeDance: Simulante Bande. Choreografie Veronika Kotlíková a Tereza Ondrová. Premiéra 29. dubna 2012

Vladimír Just